

Komentar in karta: 1/88

SLA V480 'revma'

Mojca Horvat

1. Gradivo

Za pomen 'bolezen zlasti gibalnega sistema zaradi vnetja, degeneracije, presnovnih motenj', knj. *revmatizem* (ī), je med zapisanimi poimenovanji v številnih fonetičnih različicah najpogostejši leksem *revmatizem*, ki mu močno konkurira leksem *revma*. Na sklenjenem zemljepisnem območju je kot samostojen leksem zapisan *skrnina*, z njim je strukturno povezana tudi enkratnica *okrnina*. Manjše število pojavitev imata še leksema *trganje* in *protin*, ta se pojavlja predvsem pri starejših zapisih, z dodatnim poizvedovanjem na terenu pa se je izkazalo, da se je ta leksem uporabljal za pomen 'revmatizem' v času pretežnega zdravljenja na domu, leksem *revmatizem* pa je bil vpeljan z uradnim zdravljenjem. Redko sta zapisana tudi leksema *išias* in *udna bolezen*. Pri poimenovanju *revmatiš* iz gradiva ni razvidno, ali gre za samostalniško ali pridevniško poimenovanje. Prevezeta poimenovanja so *giht*, *fergift*, *šjatika*, enkratnice pa *prtilj*, *pokostna bol* in *udnica*.

2. Morfološka analiza

revma < *(*revm*)-*a* ← knj. sln. *revma* ← pog. nem. *Rheuma* 'revma', kar je skrajšano iz nem. *Rheumatismus* 'revmatizem' ← lat. *rheumatismus*

rojma < *(*rojm*-*a*) ← nem. *Rheuma* 'revma'

rEVmatizem < *(*revmatizm*)-*ɔ* ← knj. sln. *revmatizem* 'revmatizem' ← nem. *Rheumatismus* 'revmatizem', it. *reumatismo* (EV → *a, e, o, u*)

rEVmatizēm < *(*revmatizēm*)-*ɔ* ← it. *reumatismo* (EV → *a, e, a*)

revmatizmo < *(*revmatizm*)-*o* ← it. *reumatismo* 'revma'

revmatizmus < *(*revmatizmus*)-*ɔ* ← nem. *Rheumatismus* 'revmatizem' ← lat. *rheumatismus*

revmatizim < *(*revmatizim*)-*ɔ* ← furl. *reumatisim* 'revmatizem'

revmatik < *(*revmatik*)-*ɔ* ← furl. *reumatic* 'revma, revmatičen'

revmatiš < *(*revmatiš*)-*ɔ* ← nem. *rheumatisch* 'revmatičen'

dermatizem, nejasno, verjetno v zvezi z *revmatizem*

skrnina ≤ *(*skvɔrn-in*-*a*) ← *skvɔrn-ɔ* 'umazan' po disimilaciji *n-n* → *m-n* v T014, T016, T017, T018, T020, T036

okrnina, nejasno, najverjetneje v zvezi s *skrnina*

trganje < *(*tvrg-a-n*-*bj-e*) ← *(*tvrg-a*-*ti*) 'vleči, lomiti, parati'

udnica < *(*ud-ɔn-ic*-*a*) ← *(*ud-ɔn-ɔ*) ← *(*ud-ɔ*) 'ud, člen'

prehlad < *(*per-xold*)-*ɔ* ← *(*per-xold-i*-*ti*) *sę* 'prehladiti se'